

BURENBEMIDDELING JAARVERSLAG 2021

Overzicht

Dit jaarverslag geeft een overzicht van de initiatieven met betrekking tot burenbemiddeling door de dienst maatschappelijke veiligheid en politie in 2021:

- Het eerste onderdeel handelt over de ondersteuning die de dienst biedt en over de samenwerking tussen de lokale netwerken en andere betrokken actoren;
- Het tweede onderdeel omvat een overzicht van het vormingsaanbod voor de vrijwillige burenbemiddelaars en de lokale coördinatoren van Vlaams-Brabant;
- Het derde onderdeel bevat een overzicht van de lokale netwerken en de cijfergegevens van alle lokale netwerken burenbemiddeling in Vlaams-Brabant;
- Het vierde en laatste onderdeel bevat een overzicht van cijfergegevens over het provinciaal netwerk burenbemiddeling.

Inhoud

1. Samenwerking en ondersteuning	2
Opstart lokaal aanbod burenbemiddeling	2
Ondersteuning toekomstige lokale netwerken en coördinatoren	2
Provinciaal Overleg Coördinatoren Burenbemiddeling (POCB)	2
Toelichting wijkinspecteurs	3
Koestermoment	3
Netwerk Burenbemiddeling Vlaanderen	3
Opties voor de toekomst	4
2. Vormingsaanbod	5
Basisopleiding burenbemiddeling i.s.m. PIVO Bestuursschool	5
Intervisies	5
Bijscholing 'opfrissing van de methodiek burenbemiddeling'	5
Bijscholing 'buurt-groeps-wijkbemiddeling'	5
3. Lokale netwerken burenbemiddeling	6
Aanmeldingen 2021	6
Evolutie 2017-2021 (5 jaar)	9
4. Provinciaal netwerk burenbemiddeling	12
Aanmeldingen	12
Evolutie 2017-2021 (5 jaar)	13

1. Samenwerking en ondersteuning

Gelet op het niveau van het provinciale project, de jarenlange waardevolle ervaring en de meerwaarde ervan voor de Vlaams-Brabanders wordt er maximaal ingezet op de verdere lokale verankering van een netwerk burenbemiddeling. Deze verdere lokale verankering van het concept burenbemiddeling werd in september 2021 aangekondigd en houdt ook in dat deze dienstverlening in de toekomst niet meer rechtstreeks wordt aangeboden vanuit het provinciale niveau aan de inwoners van een gemeente zonder lokaal netwerk. Er wordt geijverd voor lokale netwerken, die kunnen rekenen op financiële, inhoudelijke en praktische ondersteuning vanuit de federale afdeling van de gouverneur.

Opstart lokaal aanbod burenbemiddeling

In de loop van 2021 ondernamen Vilvoorde, Londerzeel, Kapelle-op-den-Bos en Meise stappen om een lokaal netwerk op te starten. Het lokaal netwerk burenbemiddeling van Londerzeel ging van start op 20 september 2021 en Vilvoorde op 14 september 2021. De definitieve startdatum voor Kapelle-op-den-Bos en Meise is voorzien in 2022.

In 2021 telden we 22 lokale netwerken, goed voor 24 gemeenten. De actuele lijst met de coördinatoren is raadpleegbaar op www.vlaamsbrabant.be/burenbemiddeling.

Ondersteuning toekomstige lokale netwerken en coördinatoren

In 2021 vonden er 17 vergaderingen plaats om een mogelijke opstart van lokale netwerken van 12 verschillende gemeenten te bespreken.

De gemeenten Rotselaar, Kampenhout en Steenokkerzeel ondernemen de nodige stappen om van start te gaan in 2022.

2 coördinatoren van bestaande netwerken vroegen een overleg aan om hun interne werking te bespreken.

Provinciaal Overleg Coördinatoren Burenbemiddeling (POCB)

De doelstellingen van het Provinciaal Overleg Coördinatoren Burenbemiddeling zijn:

- ervaringen uitwisselen tussen de lokale coördinatoren en het provinciaal netwerk en leren van elkaar;
- overzicht houden op de vooruitgang in de lokale netwerken burenbemiddeling;
- knelpunten bespreken;
- kwaliteit bewaken van de methodiek van burenbemiddeling;
- thema's aanreiken voor vorming en training aan vrijwilligers en coördinatoren;

In 2021 vonden er twee overlegmomenten plaats: 6 mei en 8 november 2021. Door de coronatoestand vonden deze twee overlegmomenten digitaal (Teams) plaats waarbij de volgende aangelegenheden aan bod kwamen:

- bespreking van de cijfers 2020 van de provincie Vlaams-Brabant;
- opleiding: organisatie en evaluatie van de basisopleidingen, de planning van intervisies en bijscholingen groepsbemiddeling, E-buurtbemiddeling en de opleiding opfrissing van de methodiek burenbemiddeling voor de vrijwilligers en coördinatoren;
- samenwerking: stand van zaken van nieuwe lokale initiatieven;
- successen en knelpunten van lokale netwerken;
- aangepaste registratietabel en inlichtingenfiche;
- toekomstvisie burenbemiddeling;

- deelname aan de trefdag coördinatoren en het Netwerk burenbemiddeling Vlaanderen.

De agenda werd bepaald door de provinciaal coördinator. Bijkomende agendapunten werden op voorhand opgevraagd aan de lokale coördinatoren.

De provinciale coördinator maakte het verslag en zorgde voor de inhoudelijk voorbereiding.

Toelichting wijkinspecteurs

Doorverwijzers vervullen een cruciale rol bij burenbemiddeling. Een goede samenwerking met partners zoals politie, gemeentediensten, OCMW, sociale huisvestings-maatschappijen en het Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW) is essentieel voor een goed burenbemiddelingsnetwerk. Zij zijn pleitbezorgers van burenbemiddeling en leiden de burgers ernaar toe.

In 2021 werd er één toelichting in de politiezone gegeven voor de wijkinspecteurs.

Koestermoment

Door de coronamaatregelen werd er ook in 2021 geen koestermoment georganiseerd voor onze vrijwillige burenbemiddelaars.

Netwerk Burenbemiddeling Vlaanderen

Vergaderingen

De provinciale coördinatoren burenbemiddeling hebben in 2021 de vergaderingen van het Netwerk Burenbemiddeling Vlaanderen bijgewoond op 12 januari, 23 april, 2 september en 21 december 2021.

Marleen Piccard, provinciaal coördinator Vlaams-Brabant werkte eveneens mee aan de werkgroep beleid en communicatie. De werkgroep beleid en communicatie staat in voor de belangenbehartiging van het Netwerk Burenbemiddeling Vlaanderen. Met behulp van één van de Antwerpse vrijwilligers werd er in 2021 een artikel uitschreven over burenbemiddeling in Vlaanderen voor het tijdschrift van vrederechters.

Stina Smets, provinciaal coördinator Vlaams-Brabant werkte ook mee aan de werkgroep organisatie van de trefdag voor vrijwilligers en die voor de coördinatoren en de werkgroep jaarverslag met als doel een uniform jaarverslag te maken van alle bemiddelingsdiensten in Vlaanderen.

Het netwerk beoogde in 2021 een uniforme registratie van alle burenbemiddelingsdiensten. Een antwoord hierop zou het gebruik kunnen zijn van het registratiesysteem van Vlaams-Brabant. Een online webinar werd hierover georganiseerd op 11 juni 2021, begeleid door onze dienst.

Trefdag

Het Netwerk organiseert jaarlijks een gezamenlijke denk- en doe-dag voor de vrijwillige bemiddelaars. Een unieke gelegenheid waar de terreinmensen hun ervaringen kunnen uitwisselen; het fungeert ook als een soort koestermoment voor de 'vrijwilliger'. Zowel de vergaderingen van de coördinatoren als de grote trefdag voor de vrijwilligers worden volgens een beurtrol georganiseerd. In 2021 werd de uitgestelde trefdag van 2020 voor de coördinatoren hernomen en verder uitgewerkt, maar helaas moest deze traditionele trefdag opnieuw uitgesteld worden door de coronamaatregelen. De trefdag wordt uitgesteld naar 10 maart 2022.

Opties voor de toekomst

In 2022 gaat onze focus uit naar het ondersteunen en stimuleren van lokale besturen om zelf of samen met omliggende gemeenten te starten met het aanbod van burenbemiddeling voor hun inwoners. We worden uitgenodigd op het toekomstforum Halle-Vilvoorde en we voorzien een Webinar 'hoe start mijn gemeente een lokaal netwerk burenbemiddeling op?' voor alle lokale besturen.

We zullen ook in 2022 blijven investeren in de basisopleidingen en in intervisies en de noodzakelijke bijscholingen voor de vrijwilligers.

Verschillende trainingen worden voorzien voor de vrijwillige burenbemiddelaars en de lokale coördinatoren, zoals een opfrissing van de methodiek burenbemiddeling, opleiding over het goederenrecht en intervisies begeleid door een vrijwillige burenbemiddelaar.

In samenwerking met het Netwerk Burenbemiddeling Vlaanderen harnemen we de trefdag voor coördinatoren.

Voor de vrijwillige burenbemiddelaars en lokale coördinatoren voorzien we een koestermoment in het najaar.

2. Vormingsaanbod

Basisopleiding burenbemiddeling i.s.m. PIVO Bestuursschool

Wegens het groot aantal geïnteresseerden organiseerde de dienst in 2021 uitzonderlijk drie sessies van de basisopleiding burenbemiddeling:

- De eerste sessie werd voorzien van maart tot april (8 maart, 12 maart, 19 maart, 26 maart, 2 april en 19 april 2021);
- De tweede sessie volgde onmiddellijk de eerste sessie op en vond plaats van april tot mei 2021 (23 april, 30 april, 7 mei, 12 mei, 20 mei en 28 mei);
- De derde sessie werd gepland van november tot december 2021 (16 november, 19 november, 24 november, 3 december, 10 december en 16 december).

31 personen hebben de opleiding afgerond: 24 cursisten volgden de opleiding met het oog op het vrijwilligerswerk binnen een lokaal netwerk burenbemiddeling en 7 personen deden dit vanuit professioneel oogpunt.

De dienst organiseerde voor de selectie van de kandidaten 47 verkenningsgesprekken op 38 verschillende data.

Intervisies

Bij een intervisie analyseren de deelnemers een knelpunt en zoeken samen naar verschillende mogelijke oplossingen in een beperkte groep van maximum 8 deelnemers.

Vrijwillige burenbemiddelaars die hiermee ervaring hebben en in het werkveld staan, begeleidden in 2021 de intervisies.

Door de coronamaatregelen werden in 2021 slechts 4 intervisies georganiseerd in het najaar op:

- 28 september in Boutersem;
- 30 september in het provinciehuis Leuven;
- 7 oktober in het PIVO Asse;
- 11 oktober in Zemst.

Bijscholing ‘opfrissing van de methodiek burenbemiddeling’

Op 3 september, 7 september en 13 september vond de opleiding ‘opfrissing van de methodiek burenbemiddeling’ plaats, waarvan een sessie online, een sessie in het provinciehuis in Leuven en een sessie in het PIVO Asse.

Bijscholing ‘buurt-groeps-wijkbemiddeling’

In 2021 vonden 2 sessies plaats van de bijscholing ‘buurt-groeps-wijkbemiddeling’: op 8 maart in het provinciehuis in Leuven en op 18 maart in het PIVO in Asse.

3. Lokale netwerken burenbemiddeling

Alle lokale netwerken burenbemiddeling in Vlaams-Brabant en het provinciale netwerk gebruiken hetzelfde registratiesysteem. Dit laat toe om een overzicht van al deze netwerken weer te geven.

Aanmeldingen 2021

In 2021 was er een lichte stijging van het aantal meldingen en vragen over burenbemiddeling zowel bij de lokale netwerken als bij het provinciaal netwerk.

AANTAL AANMELDINGEN		
provincie Vlaams-Brabant - periode 2020 - 2021		
NETWERKEN BURENBEMIDDELING	2020	2021
Provinciaal netwerk	166	176
Aarschot	5	10
Boutersem	14	5
Diest	20	9
Dilbeek (geen registratie in 2020)		29
Glabbeek	2	0
Herent - Kortenberg (PZ HERKO)	50	52
Hoegaarden	3	3
Landen	14	10
Lennik	2	3
Leuven	59	60
Londerzeel (gestart 2021)		18
Lubbeek	3	4
Machelen	12	18
Merchtem	18	14
Opwijk	3	9
Sint-Pieters-Leeuw	11	11
Scherpenheuvel-Zichem	5	8
Tervuren	29	32
Tienen	21	19
Vilvoorde (gestart 2021)		16
Zemst	24	26
Wezembeek-Oppem – Kraainem (PZ WOKRA)	31	30
Totaal	492	562

Doorverwijzer

Uit de geregistreerde gegevens van 2021 blijkt dat bijna twee derde van de aanmelders uit eigen initiatief de stap zette naar burenbemiddeling (64%). De rest vond die weg dankzij de partners en doorverwijzers. De meeste aanmelders vonden burenbemiddeling via politie (17%) en via een gemeentelijke dienst (12%). Sociale huisvestingsmaatschappijen (4%) en andere sociale diensten zoals Centra Algemeen Welzijnswerk (CAW) wezen eveneens de weg (2%). Slechts 3 burens (1%) vonden burenbemiddeling via de vrederechter, parket of advocaat.

Aard conflict

De oorzaak van het burencolict is vaak meer dan één vorm van overlast die men ervaart. Er kunnen dus meerdere vormen geregistreerd worden per dossier. Het grootste probleem bleek in 2021 geluid (25%) te zijn, gevolgd door groenoverlast (20%).

In 15% van de aangemelde burencolicten in 2021 was er sprake van pesten of lastigvallen. De problemen rond erfafscheiding waren goed voor 6%, evenals de problemen met dieren (blaffende honden bv.), goed voor 6%. De andere colicten gingen over parkeerproblemen (3%), rommel/sluikstorten/vuil (3%), jongeren/kinderen (4%), geur en/of rookhinder (4%) en problemen in de gemeenschappelijke ruimtes (4%). In 10% van het totaal ging het om een restcategorie die niet valt onder de vorige opsomming.

De eerste contacten

Na het eerste contact en uitleg (telefonisch of via e-mail) vroegen 377 personen (67%) een intakegesprek. De overige 184 personen (33%) volgden een andere weg. 12% (66 melders) was tevreden met de informatie over burenbemiddeling. Na de uitleg meldde 5% (27 melders) eerst zelf naar de buur te stappen en 3% (16 melders) zei geen confrontatie met de buur aan te durven en haakte af. 3% (19) bleek ongeschikt voor bemiddeling. 2 melders werden doorverwezen naar de vrederechter en 7 naar de gemeente (1%) omdat het gemelde colict niet via bemiddeling kon opgelost worden. In 33 gevallen stopte het contact, zonder dat een precieze reden bekend was en 2 personen wensten anoniem te blijven. (Opmerking: 1 dossier werd nog niet geregistreerd na contact met buur 1)

Wie verwijst door?		
Eigen initiatief initiatief familie	362	64%
Politie	95	17%
Vrederechter parket advocaat	3	1%
Gemeente	70	12%
Soc.huisvesting	21	4%
Andere diensten	11	2%
Totaal	562	

Aard van de gemelde burencolicten		
Bomen/planten/ struiken	167	20%
Geluid	205	25%
Pesten, roddelen lastigvallen bedreigingen	123	15%
Rommel/sluikstorten/vuil	21	3%
Erfafscheiding	53	6%
Dieren	52	6%
Geur/rook	33	4%
Jongeren/kinderen	35	4%
Parkeerproblemen	21	3%
Gemeenschappelijke ruimtes	29	4%
Andere	86	10%
Totaal	825	

Vervolg na eerste contact met buur 1		
Vraagt intakegesprek	377	67%
Stapt zelf naar burens	27	5%
Probleem lost vanzelf op	12	2%
Enkel advies of info	66	12%
Wil geen confrontatie met buur B	16	3%
Wil anoniem blijven	2	0%
Doorverwezen naar politie	0	0%
Doorverwezen naar vrederechter	2	0%
Doorverwezen naar gemeente	7	1%
Ongeschikt voor bemiddeling	19	3%
Stopt - Geen precieze reden	33	6%
Totaal	561	

De 365 personen die bereid waren tot een eerste gesprek, kregen de coördinator of vrijwilliger(s) over de vloer voor het intakegesprek. Na uitleg over de methodiek en het aanhoren van de bezorgdheden, bleef nog 86% (315) bereid om het conflict op te lossen via burenbemiddeling. Voor 14% (50) stopte het bemiddelingstraject na de intake bij buur 1. *(Opmerking: 12 dossiers werden nog niet geregistreerd in bovenstaande tabel omdat we nog niet over deze gegevens beschikken)*

Contact met buur 2

De andere buur of 'buur 2' bereiken voor het intakegesprek en bewegen tot bemiddeling, verloopt niet zonder moeite. 73% of 226 burens gingen akkoord voor een intakegesprek. 46 burens (15%) lieten na het contact weten dat ze geen gesprek of bemiddeling wilden. 3% zei zelf naar de buur te gaan om het conflict te regelen. 2% ondernam andere stappen (bv. verhuist) of bleek ongeschikt voor bemiddeling. In 5% van de gevallen kon de coördinator of de bemiddelaar buur 2 niet contacteren en stopte de bemiddelingspoging. *(Opmerking: 4 dossiers werden nog niet geregistreerd in bovenstaande tabel omdat we nog niet over deze gegevens beschikken)*

De bemiddelaar trok op huisbezoek voor een gesprek bij buur 2 en vernam bij 168 burens (75%) dat deze bereid was het conflict via de methodiek van bemiddeling uit te klaren. 17% (37) wou geen bemiddeling. 2% ging na de uitleg zelf naar de burens en bij 3% was het probleem ondertussen opgelost. 3% ondernam andere stappen. In 2 dossiers bleek burenbemiddeling niet geschikt. *(Opmerking: van 2 dossiers beschikken we nog niet over de gegevens)*

Gezamenlijk gesprek

Ondanks het fiat bij de twee partijen om te bemiddelen, zien we dat bij 10% (17 dossiers) het (afgesproken) gezamenlijk gesprek niet startte. In 148 dossiers (90%) werd er bemiddeld: 128 keer zaten de burens samen voor de bemiddeling; in 20 dossiers besprak men het conflict via een pendelbemiddeling. Dit laatste is een onrechtstreekse bemiddeling waarbij de bemiddelaar de boodschappen en vragen van de ene buur naar de andere overbrengt, zonder dat de burens samen zitten. *(Opmerking: bij 3 dossiers heeft het gesprek nog niet kunnen plaatsvinden)*

Vervolg na intake buur 1		
Akkoord met bemiddeling	315	86%
Probleem is vanzelf opgelost	8	2%
Niet geschikt	6	2%
Gaat zelf naar burens	15	4%
Andere stappen	5	1%
Wil geen bemiddeling	16	5%
Totaal	365	

Vervolg na contact buur 2		
Geen contact	17	5%
Gaat zelf naar burens	10	3%
Ongeschikt vr bemiddeling	5	2%
Akkoord voor intake	226	73%
Wil geen bemiddeling	46	15%
Andere stappen	7	2%
Totaal	311	

Vervolg na intake buur 2		
Akkoord met bemiddeling	168	75%
Probleem is vanzelf opgelost	7	3%
Niet geschikt	2	1%
Gaat zelf naar burens	4	2%
Andere stappen	6	3%
Wil geen bemiddeling	37	17%
Totaal	224	

Aard van de bemiddeling		
Rechtstreeks bemiddeling	128	78%
Pendelbemiddeling	20	12%
Geen bemiddeling gestart	17	10%
Totaal	165	

Het resultaat van het gezamenlijk bemiddelingsgesprek of de pendelbemiddeling is bemoedigend. Als de burens bereid waren tot bemiddeling, kwam 76% tot mondelinge afspraken en 3% tot schriftelijke afspraken. 19% vond tijdens het bemiddelingsgesprek geen akkoord, maar de aanzet is alvast gegeven om te zoeken naar een beter 'naast elkaar' leven. 1% koos voor een andere procedure (bv. stapte naar vrederechter, verhuisde). (Opmerking: van 5 dossiers weten we nog niet wat het resultaat is van het gesprek)

Resultaat bemiddelingsgesprekken		
Mondelinge afspraken	109	76%
Schriftelijke afspraken	5	3%
Geen akkoord bereikt	27	19%
Kiezen andere procedure	2	1%
Totaal	143	

Algemeen overzicht

Van de 562 aanmeldingen, waren er 66 tevreden met uitleg over wat bemiddeling inhoudt en met het gegeven advies en wilden geen verdere stappen zetten.

Algemeen overzicht dossiers 2021 (zonder louter informatie of advies)		
Bemiddeling afgewezen of niet gestart	223	45%
Bemiddeld en akkoord bereikt	114	23%
Gaat zelf naar de burens	55	11%
Bemiddeld maar GEEN akkoord bereikt	31	6%
Niet geschikt voor burensbemiddeling	26	5%
Buur niet bereikbaar	15	3%
Doorverwezen	9	2%
Lopende dossiers	23	5%
Totaal	496	

Van de resterende 496 geregistreerde dossiers in 2021 zien we dat 45% (223 dossiers) de bemiddeling niet startte. 23% (114 casussen) doorliep het hele traject en bereikte een akkoord. 11% (55) nam na de uitleg zelf contact op met de andere buur om een oplossing voor het geschil te vinden. In 6% (31 casussen) werd er bemiddeld, maar bereikten de burens geen akkoord. In 3% kon de bemiddelaar de buur niet (meer) bereiken en stopte de procedure. 5% van de aanmeldingen bleek niet geschikt voor een bemiddeling en 2% van de dossiers werd in de loop van het traject doorverwezen naar een meer geschikte dienst of aanpak (bv. vrederechter, gemeente ...). 23 dossiers waren nog niet afgerond in 2021.

Evolutie 2017-2021 (5 jaar)

De laatste vijf jaar resulteerde 71% van de aanmeldingen in een vraag tot intake bij buur 1 (de aanmelder). Na de intake bij buur 1 ging 59% (t.o.v. het aantal dossiers) akkoord om het bemiddelingstraject te vervolgen. De bemiddelaar(s) contacteerde(n) buur 2 om te polsen of hij/zij in de burensbemiddeling wil stappen. Dit moment blijkt cruciaal voor het verder verloop van de bemiddeling. Eén op drie (33% t.o.v. het aantal dossiers) was bereid tot bemiddeling.

Na het akkoord tot het gezamenlijk bemiddelingsgesprek, stellen we vast dat nog mensen afhaakten of zich verontschuldigten.

Registraties burenbemiddeling in de provincie Vlaams-Brabant
provinciaal netwerk en lokale projecten
2017 - 2021

	Aanmeldingen			Buur 1 vraagt intake			Buur 1 vraagt bemiddeling			Buur 2 akkoord met bemiddeling			Gestarte bemiddelingen			Afspraken gemaakt		
	N	N	% t.o.v. aantal dossiers	N	% t.o.v. aantal dossiers	% na vraag intake	N	% t.o.v. aantal dossiers	% na akkoord bemiddeling buur 1	N	% t.o.v. aantal dossiers	% na akkoord buur 2	N	% t.o.v. aantal dossiers	% gemaakte afspraken na gestarte bemiddeling			
2017	528	350	66%	306	58%	87%	170	32%	56%	147	28%	86%	123	23%	84%			
2018	569	420	74%	349	61%	83%	194	34%	56%	171	30%	88%	141	25%	82%			
2019	452	343	76%	288	64%	84%	169	37%	59%	150	33%	89%	123	27%	82%			
2020	492	347	71%	271	55%	78%	148	30%	55%	124	25%	84%	98	20%	79%			
2021	562	377	67%	315	56%	84%	168	30%	53%	148	26%	88%	114	20%	77%			
TOTAAL	2603	1837	71%	1529	59%	83%	849	33%	56%	740	28%	87%	599	23%	81%			
	100%	100%		100%			100%			100%								

2017-2018: Ternat gestopt

2020: Asse gestopt eind 2019, BRT gestopt, Kraainem samen met Wezembeek-Oppem gestart

2021: Vilvoorde en Londerzeel

Iets meer dan de helft van de burens nam zelf initiatief (58%), de andere helft vond burenbemiddeling via doorverwijzing, zoals van politie (20%) en gemeentelijke diensten (13%). Dit bewijst dat gemeentelijke ambtenaren en politie belangrijke doorverwijzers zijn.

REGISTRATIES BURENBEMIDDELING VLAAMS-BRABANT							
Wie verwijst door/vraagt bemiddeling	2017	2018	2019	2020	2021	totaal	%
Eigen initiatief - initiatief familie	255	288	284	287	362	1476	58%
Politie	89	128	86	112	95	510	20%
Vrederechter - parket - advocaat	7	4	8	1	3	23	1%
Gemeente	79	94	41	50	70	334	13%
Soc.huisvesting	27	33	16	27	21	124	5%
Andere diensten	28	22	17	15	11	93	4%
Totaal	485	569	452	492	562	2560	

De aard van het conflict blijft over de jaren heen vrij constant. Aanmeldingen over bomen, planten en struiken (23%) en geluidsoverlast (22%) waren de voornaamste redenen tot ongenoegen. Pesten, roddelen en lastigvallen was het derde grootste probleem dat leidde tot burenc conflicten (13%).

REGISTRATIES BURENBEMIDDELING VLAAMS-BRABANT							
Aard van de gemelde burenc conflicten	2017	2018	2019	2020	2021	totaal	%
Geluid	132	152	144	185	205	818	22%
Bomen/planten/ struiken	173	197	178	155	167	870	23%
Pesten, roddelen, lastig vallen, bedreigingen	81	114	90	85	123	493	13%
Andere	63	94	56	58	86	357	10%
Dieren	61	58	46	50	52	267	7%
Erfafscheiding	66	73	52	44	53	288	8%
Jongeren of kinderen	19	30	34	48	35	166	4%
Rommel/sluik- storten/vuil	40	46	34	23	21	164	4%
Geur/rook	19	38	16	23	33	129	3%
Parkeer problemen	12	20	17	14	21	84	2%
Gemeenschappelijke ruimtes	17	29	18	12	29	105	3%
Totaal	683	851	685	697	825	3741	

Na de intake met de tweede buur ging gemiddeld 75% akkoord om de stap tot burenbemiddeling te zetten; 25% wou niet samen zitten voor een bemiddelingsgesprek.

REGISTRATIES BURENBEMIDDELING VLAAMS-BRABANT							
Resultaat na intake buur 2	2017	2018	2019	2020	2021	totaal	%
Akkoord met bemiddeling	170	194	169	148	168	849	75%
Probleem is vanzelf opgelost	6	3	6	7	7	29	3%
Niet geschikt	1	2	1	5	2	11	1%
Gaat zelf naar burenen	13	11	9	12	4	49	4%
Andere stappen	4	7	5	4	6	26	2%
Wil geen bemiddeling	36	35	26	28	37	162	14%
Totaal	230	252	216	204	224	1126	

Na akkoord tot bemiddeling zien we dat het merendeel moedig samen zat voor een rechtstreeks gesprek met de bemiddelaars om tot afspraken te komen (76%). 14% resulteerde in een pendelbemiddeling en 10% zat uiteindelijk niet samen, ondanks de eerder gemaakte afspraken met de bemiddelaars.

REGISTRATIES BURENBEMIDDELING VLAAMS-BRABANT							
Aard van de bemiddelingsgesprek	2017	2018	2019	2020	2021	totaal	%
Rechtstreeks bemiddeling	118	143	121	113	128	623	76%
Pendelbemiddeling	29	28	29	11	20	117	14%
Subtotaal	147	171	150	124	148	740	90%
Geen bemiddeling gestart	23	23	19	19	17	84	10%
Totaal	170	194	169	143	165	824	

In 82% van de bemiddelingsgesprekken (rechtstreeks en pendelmethodiek) kwamen de burenen tot mondelinge en/of schriftelijke afspraken. 16% bereikte geen akkoord. 2% koos een andere procedure. Dit zegt uiteraard niets over de communicatie die - laat ons hopen - hersteld kan zijn.

REGISTRATIES BURENBEMIDDELING VLAAMS-BRABANT							
Resultaat bemiddelingsgesprek	2017	2018	2019	2020	2021	totaal	%
Mondelinge afspraken	118	129	115	95	109	566	77%
Schriftelijke afspraken	5	12	8	3	5	33	5%
subtotaal	123	141	123	98	114	599	82%
Geen akkoord bereikt	24	29	26	16	27	122	17%
Kiezen andere procedure	0	1	1	8	2	12	2%
Totaal	147	171	150	122	143	733	

4. Provinciaal netwerk burenbemiddeling

In 2021 telde het provinciaal netwerk 128 vrijwilligers. 77 vrijwilligers hebben in het afgelopen jaar één of meerdere bemiddelingsaanvragen opgenomen. In totaal hebben deze vrijwilligers 214 keer een bemiddelingstraject opgenomen.

Aanmeldingen

In 2021 ontving het provinciaal netwerk burenbemiddeling 176 meldingen of vragen over burenbemiddeling, het hoogste aantal ooit. Daarnaast waren er 8 doorverwijzingen naar een bestaand lokaal netwerk.

Van de 176 meldingen waren het in eerste instantie de burens zelf die het initiatief namen (127 of 72%). Andere doorverwijzers waren: de gemeente (11), een sociale huisvestingsmaatschappij (7), de politie (25) en een andere dienst (6).

De meeste conflicten gingen over geluidsoverlast, problemen met bomen of struiken of onenigheid over de erfafscheiding, pesten of lastigvallen en problemen met dieren.

Na het eerste contact met de aanmelder (buur 1) vroeg 59% (104 op 176) een intakegesprek met de vrijwillige burenbemiddelaar die ter plaatse ging.

Na het eerste contact met uitleg over wat burenbemiddeling inhoudt, vond 41% het aanbod van bemiddeling niet meer gewenst of niet nodig (72). Hiervoor waren verschillende redenen: men was tevreden met het advies of met de informatie (31); de buur vroeg om nog even te wachten en liet later weten dat het probleem verholpen is en bemiddeling niet meer nodig is of de buur luisterde naar de uitleg en kwam tot het besluit dat hij ook zelf naar de buur kan gaan om een gesprek te starten (8); men zag na de uitleg een confrontatie met de buur niet zitten en haakte af (4). Het kwam ook voor dat het probleem vanzelf oploste (1). Sommige dossiers zijn doorverwezen naar de vrederechter (1) of gemeente (1). Na het eerste contact bleek soms dat de casus niet geschikt was voor bemiddeling (5). 21 dossiers stopten om onbekende reden.

Na het intakegesprek bij buur 1 (de melder) gingen 93 (op de 104 of 89%) akkoord voor bemiddeling; bij 1 aanvraag was het probleem ondertussen al opgelost en voor 7 aanvragen stopte de bemiddeling (niet geschikt, andere stappen, wou geen bemiddeling). Bij 3 aanvragen besliste de melder dat hij zelf naar zijn buur stapt.

Na contact (of poging tot contact) met buur 2 in de 93 resterende dossiers stopte het traject in 23 dossiers: 17 burens wilden geen bemiddeling, 3 dossiers stopten omdat buur 2 niet bereikbaar was, 1 ging zelf naar de burens en 2 namen andere stappen.

In 70 dossiers gingen de bemiddelaars op bezoek bij buur 2. Na dat gesprek met buur 2 stopte het bemiddelingsproces voor 19 burens: bij 16 gevallen wou buur 2 geen bemiddeling en in 3 andere gevallen was het probleem al opgelost. In 51 gevallen mochten de bemiddelaars een bemiddelingsgesprek organiseren.

In 48 dossiers werd er effectief bemiddeld. Hiervan werden er 3 pendelbemiddeling uitgevoerd. 1 bemiddelingsgesprek was niet gestart (o.a. men bedacht zich, wou even wachten). In 34 (op de 47) dossiers werd een akkoord bereikt en schriftelijke of mondelinge afspraken gemaakt. Bij 13 bemiddelingen bereikten ze geen akkoord, maar de aanzet tot communicatie was alvast gezet. In 3 dossiers waren de burens akkoord voor een gezamenlijk gesprek, maar heeft het gesprek nog niet plaatsgevonden.

Elke stap is een belangrijk moment in het bemiddelingsgebeuren. Een stopzetting is niet noodzakelijk negatief. Bij elke melding wordt uitleg gegeven over de methodiek en worden andere opties overlopen. In sommige gevallen geraakten de burens er zelf uit, zonder de hulp van de neutrale

bemiddelaars. In 12 dossiers stapten de buren uiteindelijk met goede moed zelf naar de buren, na de deskundige uitleg en positieve stimulans van de bemiddelaars.

Evolutie 2017-2021 (5 jaar)

De laatste vijf jaar telde het provinciaal netwerk een totaal van 635 aanmeldingen. 363 dossiers startten hiervan op (57%). Van die 363 waren uiteindelijk 207 buren bereid tot een bemiddelingsgesprek of iets meer dan de helft (57%). Wanneer men tot een bemiddelingsgesprek kwam, sloot bijna 4 op de 5 een overeenkomst (167 of 81%).

Registraties burenbemiddeling Vlaams-Brabant provinciaal netwerk periode 2017-2021						
	Aanmel- dingen	Buur 1 vraagt bemiddeling na intake	Buur 2 akkoord bemiddeling	effectief bemiddeld	Afspraken volgend op bemiddelings- gesprek	geen overeenkomst bereikt na bbm
2017	123	66	31	27	21	6
2018	94	55	37	28	23	5
2019	76	47	33	24	19	5
2020	166	91	55	41	36	5
2021	176	104	51	47	34	13
TOTAAL	635	363	207	167	133	34
	100%	57%	100%	81%		
		100%	57%	100%	80%	20%